

Natuur.oriolus

Zeldzame vogels
2006

Nieuw voor België:
Audouins Meeuw

Nieuwe invoersite
www.waarnemingen.be

Bijzondere vogelwaarnemingen zomer 2007

Bird News Flanders, summer 2007

Nouvelles ornithologiques de Flandre, été 2007

DIRK SYMENS, STIJN BAETEN, BENNY COTTELE, BJÖRN DEDUYTSCHÉ, GERALD DRIESENS, WOUTER FAVEYTS, SIMON FEYS, JOOST MERTENS, BERT PECCEU, GEERT VAN DEN HEUVEL EN WOUTER VANSTEELEANT

Abstract / Résumé: www.natuurpunt.be/oriolus

Weersomstandigheden

Juni was een natte en sombere maand, maar toch vrij warm. Met uitzondering van de kust, waar het ronduit koud was tot en met 20/06, steeg het kwik regelmatig boven de 22-23°C. In het binnenland waren er een 5-tal zomerse dagen met ruim 25°C. De minima schommelden, op een paar uitzonderingen na, meestal ruim boven de 10°C.

Juni was een bijzonder natte maand. Er waren zware buien en onweders met hagel die op 8, 11 en 14/06 plaatselijk voor wateroverlast zorgden. Niettemin bleef het tussen 2 en 13/06 op sommige plaatsen droog wegens het plaatselijk karakter van de buien.

Net zoals mei werd juni een erg sombere maand met weinig zon en op 7 à 8 dagen zelfs zo goed als geen zonneschijn. Tot 11/06 waaide er vooral een noordoostelijke wind, waarna de wind vooral uit het zuidwesten blies.

Juli was eveneens een natte en eerder sombere maand. Tot 12/06 was het overdag te koud voor deze periode met slechts op 2 tot 3 dagen rond 20°C. Van 13 tot 16/07 waren er toch 4 zomerdagen met op één dag plaatselijk meer dan 30°C. Daarna schommelde de temperatuur overdag voor de rest van de maand rond de normale waarden. De hoofdzakelijk maritieme westelijke luchtstromingen met zuidwest- tot zuidoostwinden resulteerden in hogere nachttemperaturen.

Juli was een bijzonder natte maand. Net zoals in juni waren er regelmatig zware buien of onweders met hagel en soms heel veel neerslag op korte tijd. Op 16, 20, 23 en 24/07 was er dan ook plaatselijk waterover-

last met vooral op 16/07 her en der stormschade. Tijdens de helft van deze maand viel er wel ergens minstens 10 l/m².

De sombere trend van de zomer zette zich verder in juli. Wegens het plaatselijke karakter van de buien kregen sommige streken meer zon te zien, maar het normale aantal uren zonneschijn werd meestal niet gehaald.

Augustus werd gekenmerkt door normale waarden qua temperatuur en aantal uren zonneschijn. Ook in deze maand kwamen er plaatselijk geregeld buien voor. Zomerse dagen waren schaars: 4, 5 en 6/08 en 12, 14 en 24/08. De laagste minimumtemperatuur betrof 6 °C en werd genoteerd op 30/08 tijdens een sterk afkoelende heldere hemel.

Op de meeste plaatsen bleef de neerslag binnen normale proporties maar sommige streken kregen toch opnieuw af te rekenen met hevige buien en onweders. Zo kreeg op 8/08 de Westhoek het zwaar te verduren met waterschade tot gevolg. Op 9, 15, 19, 21/08 was er veel neerslag in praktisch gans Vlaanderen.

Door het wisselvallige weer sloot deze maand toch af met een normaal aantal uren zonneschijn. De windrichting was vooral zuidoost tot zuidwest en noordwest tot noordoost.

Opgesteld door Werkgroep Weerkunde, info: www.weerkunde.be (Kris Dewulf).

Gerald Driessens zorgt voor het verzamelen en dispatchen van de gegevens naar de auteurs. Met de lancering van www.waarnemingen.be (zie elders in dit nummer) streven we naar een vereenvoudiging van de centralisatie. Doel is om de Seizoensoverzichten in de toekomst samen te stellen louter op basis van de gegevens uit deze databank en uit www.trektellen.nl, aangevuld met de gegevens van Vogelwerkgroepen die een eigen invoersysteem hebben. Voor niet-digitale gegevens, zie onder. Er wordt uiteraard een overgangperiode voorzien.

De teksten van de seizoensoverzichten worden geschreven door:

Simon Feys: duikers, futen en zeevogels en aalscholvers

Geert Van den Heuvel: reigers, ooievaars en lepelaars

Björn Deduytsche: zwanen, ganzen en eenden

Wouter Faveyts: roofvogels

Bert Pecceu: hoenders, ralachtigen en kraanvogels en overige niet-zangvogels

Benny Cottele: steltlopers

Wouter Vansteelant: jagers, meeuwen, sterns en alkachtigen

Joost Mertens: 1ste deel zangvogels

Stijn Baeten: 2de deel zangvogels

De coördinatie is in handen van **Dirk Symens**.

Om alles vlot te laten verlopen dienen de volgende **deadlines** te worden gerespecteerd **voor het opsturen van de gegevens:**

10 september 2008: gegevens van winter 2007/2008

10 december 2008: gegevens van voorjaar 2008

10 maart 2009: gegevens van zomer 2008

10 juni 2009: gegevens van najaar 2008

enz...

Naar wie worden de gegevens en foto's verstuurd ?

Gelieve de niet-digitale gegevens (= per post), tijdschriften en niet-digitale foto's te sturen naar Dirk Symens, Kampweg 52 bus 6, 2990 Wuustwezel en digitale foto's te bezorgen aan symens.dirk@telenet.be.

Gelieve foto's minimaal te voorzien van datum, naam van fotograaf, soortnaam en plaatsaanduiding. Er is de mogelijkheid om een ver-

goeding van 20,00 euro per gepubliceerde foto te ontvangen.

Digitale foto's moeten minstens 300 dpi bevatten.

Overige, niet gecentraliseerde gegevens kunnen met vermelding SEIZOENSOVERZICHT worden doorgemailed naar Gerald Driessens op het emailadres gerald.driessens@natuurpunt.be (CC aan symens.dirk@telenet.be).

Waarnemingen

Het volgende overzicht bevat de meest interessante ornithologische zomerwaarnemingen in Vlaanderen (zeldzame soorten, uitzonderlijke waarnemingsdata en uitzonderlijke aantallen) van de zomer 2007.

Waarnemingen die aan homologatie onderworpen zijn dienen nog te worden onderzocht door het Belgisch Avifaunistisch Homologatiecomité; deze zijn met 'BAHC' aangeduid.

Dit periodiek overzicht is een Natuurpunt-project in samenwerking met de Natuurpunt-Vogellijn (0900/00 194) (*) en wordt samengesteld op basis van ingezonden meldingen van individuele waarnemers en van gegevens uit regionale tijdschriften en websites.

Alle waarnemers die de moeite namen gegevens in te zenden worden hartelijk bedankt. Eveneens een woordje van dank aan Walter Belis voor het schrijven van de 'résumé', aan Kris Dewulf voor het verwerken van de weergegevens en aan Marieke Berkvens voor het maken van de tabellen.

(*) *De werking van de Natuurpunt Vogellijn zal gestopt worden in de zomer van 2008 en valt samen met de lancering van www.waarnemingen.be (zie onder).*

FUTEN

De enige waarneming van **Roodhalsfuut** *Podiceps grisegena* kwam van de plas bij het veer van Kruibeke, waar een adult in zomerkleed aanwezig was van 1 jun t/m 7 aug (G. Heyrman, E. Van Bogaert, P. Geerts, B. Deduytsche, R. Felix e.a.).

De **Kuifduiker** *Podiceps auritus* in zomerkleed verbleef nog t/m 24 jun te Antwerpen-

Roodhalsfuut *Podiceps grisegena*. 16 jun 2007, Kruibeke (O) (Foto: Glenn Vermeersch)

Hooge Maey (L. Benoy, J. Van Ammel, B. Vogels, R. Felix en Y. Princen) en een vogel in winterkleed werd op 15 aug gezien te Woumen-Spaarbekken (M. Demeulemeester).

ZEEVOGELS

Op de Noordzee werden op 30 jul vanaf De Zeeleeuw een 30-tal **Noordse Stormvogels** *Fulmarus glacialis* waargenomen (S. Feys en W. Courtens).

De enige zomerwaarneming van **Noordse Pijlstormvogel** *Puffinus puffinus* kwam van De Panne, waar op 4 jul 1 ex. langsvloog (D. D'Hert).

Het hoogste aantal **Jan-van-Genten** *Morus bassanus* voor deze periode werd geteld te De Panne, met 108 ex. op 24 jul (D. D'Hert).

REIGERS, OOIEVAARS en LEPELAARS

Naast enkele broedgevallen in 2007 werden o.a. de volgende waarnemingen gedaan van **Woudaapjes** *Ixobrychus minutus*: 1 ex. te Heverlee van 4 t/m 8 jun (F. Walterus), 1 ♂ in de Uitkerkse Polders van 10 t/m 20 jun (D. Wybo, D. Content en F. Beidts) en van 11 t/m 30 jul (B. Vandendriessche, G. De Clercq en K. Hessel) en 1 ♂ te Lier-Anderstad van 17 jun t/m 14 jul (J. Tafforeau, D. Colin, G. Driessens en J. Celis).

Er waren 3 broedgevallen van **Kwak** *Nycticorax nycticorax* te Knokke-Zwinbosjes. Hierdoor werden traditioneel enkele waarnemingen verricht van deze soort aan de Oostkust. Buiten de Oostkust waren er waarnemingen te Stuivekenskerke op 22 jul 1 juv. (K. Devos), te Avelgem op 7 en 8 aug 3 juv. (F. Debaene), te Wintam op 22 jul 1 juv. (J. Bruneel), te Willebroek-Broek De Naeyer op 22 jul 1 ad. (A. Willemsen), te Lier-Anderstad van 2 t/m 6 aug 1 juv. (K. Van Asten, D. Colin, J. Tafforeau, G. Driessens en W. De Rouck)

Woudaapje *Ixobrychus minutus*. ♂. 27 jun 2007, Harelbeke-De Gavers (W) (Foto: Luc Verroken)

met een waarneming te Nijlen van mogelijk dezelfde vogel op 7 aug (R. Vermeylen), te Zonhoven-Platwijers op 21 jul (M. Lodewijckx) en te Zonhoven-Wijvenheide op 30 jul (G. Beckers).

Koereigers *Bubulcus ibis* werden waargenomen te Heist op 22 jun 1 ex. overvliegend (J. Debuck), te Lapscheure op 6 en 7 jun resp. 1 en 2 ex. (D. Verbelen), te Woumen op 2 jun 2 ex. overvliegend (K. Hessel) met aldaar heel juli meerdere ex. pleisterend met een dagmax. van maar liefst 9 ex. op 1 jul (G. Vandenbroucke), te Harelbeke-De Gavers op 8-9 jul (F. Declercq, R. Beernaert, M. Bloeaert, N. Cabbeke, J. Dekyvere e.a.), te Lokeren-Molsbroek op 1 jul (J. Everaert) en te Schulte-Schulensbroek van 1 t/m 11 jun 1 geringd ex. (D. Schoofs, F. Sanen e.a.). Te Knokke-Zwinbosjes werden 35 broedkoppels van de **Kleine Zilverreiger** *Egretta garzetta* genoteerd. Mede door deze broedkolonie en een groot aantal overzomeraars was deze vogel een algemene verschijning aan de Oostkust in de periode juni-augustus met de volgende maxima tijdens de slaapplaatstellingen: te Zeebrugge-Smienteweiden resp 35, 37 en 36 ex. op resp. 7, 21 en 30 aug (J. Debuck) en te Knokke-Zwinbosjes resp. 47 en 65 ex. op resp. 8 en 25 aug (W. Jans, S. Cooleman en F. Descheemaeker). Bij slaapplaatstellingen in Zuidwest-Vlaanderen te Woumen-De Blankaart werden max. 26 ex. vastgesteld op 10 aug (K. Devos). Aan de Beneden Schelde werd de soort tijdens de zomermaanden geregeld gesignaleerd te Verrebroek, Kieldrecht, Kallo, Doel, Antwerpen L.O.-Blokkeerdijk, Antwerpen/Oorderen-De Kuifeend en Antwerpen/Oorderen-De Grote Kreek met de hoogste tellingen van resp. 10 en 13 ex. op resp. 17 en 28 aug in de regio Kallo/Doel (B. Deduytsche, S. Baeten en G. Van den Heuvel).

Daarnaast waren er de volgende binnenland-waarnemingen (met telkens de vermelding van het dagmax. indien > 1 ex.): Aalter, Assenede, Brecht, Bree, Deinze, Drongen, Geel (4), Geistingen, Genk, Harelbeke, Heverlee, Kalmthout, Kruibeke, Lochristi (2), Lokeren, Mechelen, Mol, Neerijse, Neerpelt,

Nooit eerder geziene influx van Vale Gieren in Vlaanderen in juni – juli 2007 !

Op 14 jun was er een eerste melding van een Vale Gier *Gyps fulvus* te Malderen (G. Verbeken). De volgende dagen waren er waarnemingen op 15 jun te Kortrijk 2 ex. (M. Depoorter) en te Waregem 12 ex. (J. Vande Velde) en op 16 jun te Ruisbroek 18 ex. naar NNO (B. De Keersmaecker). Op 17 jun barstte het pas echt goed los, met als ongelooflijke klap op de vuurpijl een groep van maar liefst 94 ex. over Oudenaarde/Mater (B. Heirweg)! Dat was het begin van een dolle tijd, waarbij op heel wat plaatsen in Vlaanderen overvliegende Vale Gieren werden gezien, soms in aanzienlijke groepen. Aanvankelijk lag de nadruk van de influx op de provincie Oost-Vlaanderen, van waar de vogels verder noord- en oostwaarts uitzwermden over alle Vlaamse provincies (Figuren 1, 2, 3 en 4). In totaal werden minstens 79 waarnemingen doorgegeven, van op 66 locaties, met een totaal van maar liefst 960 vogels! Uiteraard ging in het heel wat gevallen om dubbeltellingen: grote vogels als Vale Gieren worden makkelijk opgemerkt en de ruime aandacht die het verschijnsel kreeg zorgde er voor dat heel wat waarnemers op uitkijk stonden om hun duit in het zakje te doen. Het is gissen naar het totale aantal vogels dat tijdens deze influx Vlaanderen heeft aangedaan. Vale Gieren kunnen zich onder gunstige weersomstandigheden snel over grote afstanden verplaatsen. De aantallen van de eerste paar dagen, toen grote groepen werden gezien, zijn het meest bruikbaar. Een schatting van circa

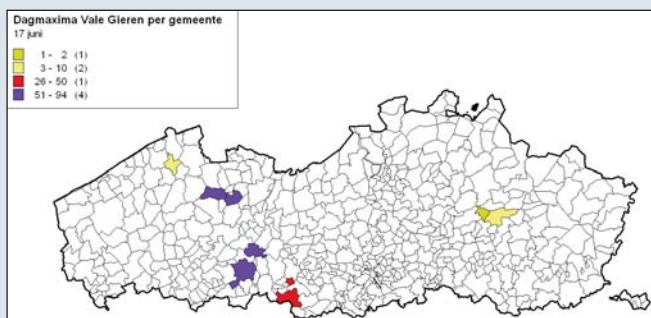

Vale Gieren *Gyps fulvus*. 17 jun 2007, Oudenaarde/Mater (0) (Foto: Bart Heirweg)

150 vogels lijkt verdedigbaar, hoewel ook een totaal van ca. 200 werd genoemd (Lilipaly & Van der Wardt 2007). Het bepalen van het uiteindelijke officiële totale aantal kan worden overgelaten aan het BAHC.

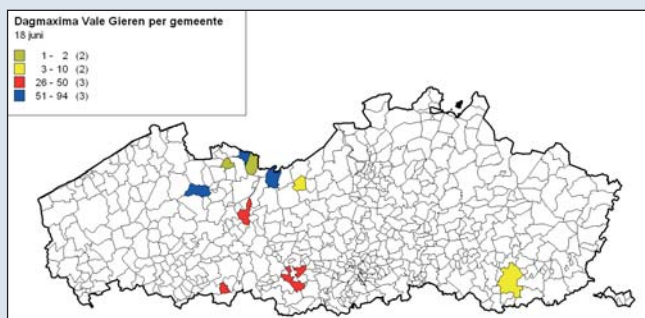
De influx was het hevigst op 17, 18 en 19 jun: 68 % van het aantal waarnemingen en 92 % van het aantal waargenomen vogels werden

in deze drie dagen genoteerd. Daarna ebde het langzaam weg naar eind juni toe, met nog drie waarnemingen van telkens 1 vogel in juli, de laatste op 18 jul te Wilrijk (B. Van Look). De gemiddelde groepsgrootte per waarneming bedroeg ongeveer 13 vogels. De grootste groepen werden gezien in het begin van de influx. Na 20 juni ging het veelal om

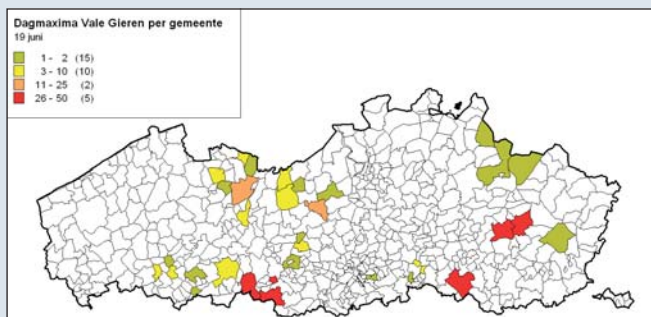
Figuur 1. Geografische spreiding van Vale Gieren *Gyps fulvus* in Vlaanderen op 17 juni 2007.

Figure 1. Geographical distribution of Griffon Vultures *Gyps fulvus* in Flanders on 17 June 2007.

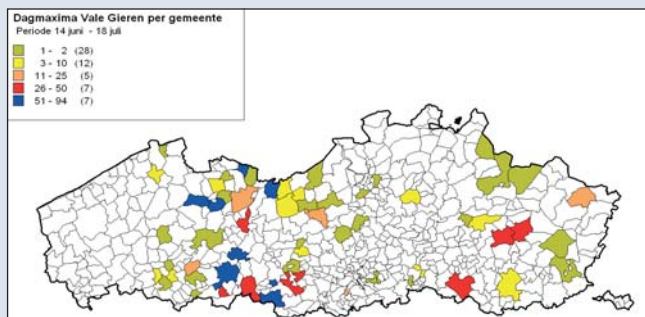
Figuur 2. Geografische spreiding van Vale Gieren *Gyps fulvus* in Vlaanderen op 18 juni 2007.

Figure 2. Geographical distribution of Griffon Vultures *Gyps fulvus* in Flanders on 18 June 2007.

Figuur 3. Geografische spreiding van Vale Gieren *Gyps fulvus* in Vlaanderen op 19 juni 2007.

Figure 3. Geographical distribution of Griffon Vultures *Gyps fulvus* in Flanders on 19 June 2007.

Figuur 4. Geografische spreiding van Vale Gieren *Gyps fulvus* (dagmaxima) in Vlaanderen in juni – juli 2007.

Figure 4. Geographical distribution of Griffon Vultures *Gyps fulvus* (day maxima) in Flanders in period June - July 2007.

Provincie	Waarnemingen		Vogels	
	N	%	N	%
WVL	10	13	33	4
OVL	42	54	803	79
VBR	7	9	41	5
ANT	8	10	33	4
LIM	11	14	106	10

Tabel 1. Overzicht per provincie van het aantal waarnemingen en exemplaren van Vale Gier *Gyps fulvus* in Vlaanderen in juni – juli 2007.

Table 1. Overview per province of the number of observations and examples of Griffon Vulture *Gyps fulvus* in Flanders in period June - July 2007.

Datum	Aantal waarnemingen	Aantal vogels
14 juni	1	1
15 juni	2	14
16 juni	1	18
17 juni	9	365
18 juni	9	235
19 juni	36	286
20 juni	1	1
21 juni	8	10
22 juni	3	16
23 juni	3	3
24 juni	1	1
27 juni	1	1
28 juni	1	1
09 juli	1	1
17 juli	1	5
18 juli	1	2
	79	960

Tabel 2. Chronologische spreiding van het aantal waarnemingen en exemplaren van Vale Gier *Gyps fulvus* in Vlaanderen in juni – juli 2007.

Table 2. Chronological distribution of the number of observations and examples of Griffon Vulture *Gyps fulvus* in Flanders in period June - July 2007.

enkelingen of kleine groepjes, tot maximaal 12 ex. Tabel 2 geeft een chronologisch overzicht van het verloop van de invasie. Er werden diverse groepen waargenomen van 50 ex. en meer: op 17 jun te Oudenaarde/Mater 94 ex. (B. Heirweg), te Zomergem 59 ex. (W. Sierens), te Semmerzake 59 ex. (D. De Groote, B. Deduytsche en B. Cottele) en te Geraardsbergen 50 ex. (H. Boudry, D. Vandenbossche en J. Lievens), op 17 en 18 jun te Ursel 64 ex. (W. Hamelinck, P. Dhaluin,

Vale Gieren *Gyps fulvus*. 18 jun 2007, Ursel (0) (Foto: Johan Buckens)

W. Desmet, D. Verbelen, D. Goethals e.a.) en op 18 jun te Boekhoute 60 ex. (P. Dhaluin) en te Wachtebeke 60 ex. (G. Du Cheyne). Op enkele plaatsen brachten groepen de nacht door: op 17 jun te Ursel 64 ex. (zie hoger) en op 18 jun te Meerbeke-Ninove 34 ex. (J. Mertens, W. Faveyts, D. Verbelen, K. Dewit, J. Vanwynsberghe e.v.a.), te Nukerke 30 ex. (med. T. Lietaer) en te Sinaai 7 ex. (S. De Taey, J. Everaert en J. Janssen). Het waren voornamelijk deze groepen die ruime aandacht kregen van de populaire pers. Zoals te zien op kaart 4 was Oost-Vlaanderen de best bedeelde provincie, met 54 % van het aantal waarnemingen en 80 % van het aantal vogels. Vlaams-Brabant en Antwerpen kenden het minste aantal waarnemingen en vogels. Zie tabel 1 voor een overzicht per provincie.

Het merendeel van de waarnemingen in Vlaanderen betrof jonge vogels. Precieze leeftijdsbepaling bij Vale Gieren is niet evident en vereist vooral een doorgedreven studie van het ruipatroon van de slagpennen. Snavelkleur geeft eveneens een goede hint om een idee te krijgen van de leeftijd. De meeste vogels die voldoende konden worden bekeken vertoonden donkere snavel en kunnen daardoor als vogels in hun tweede, derde, vierde of zelfs vijfde kalenderjaar worden beschouwd. Tenminste bij de groep van Ursel konden echter enkele vogels met deels bleke snavel gezien worden waardoor ze als vogels in hun vijfde kalenderjaar en ouder kunnen worden beschouwd.

Ook buiten Vlaanderen werd de influx opgemerkt. In Wallonië ging het om 11 waarnemingen (ca. 180 ex.) in juni en 2 waarnemingen (3 ex.) in juli, met de grootste groep (60 ex.) te Virelles op 17 jun (www.aves.be). Vanuit België vloog een groot deel van de vogels door naar Nederland, waar ca. 180 ex. (waaronder dubbeltellingen) werden gemeld, vooral in het zuiden van het land, maar ook noordelijk tot de provincie Drenthe (Lilipaly & Van der Wardt 2007). In Duitsland waren er 11 waarnemingen (99 ex.) in de tweede helft van juni, met nog een vijftal waarnemingen in juli. De piek lag hier in de periode 17-20 jun;

de grootste groep telde 30 ex. In Zwitserland werden in juni 27 waarnemingen gedaan, betrekking hebbend op in totaal 97 ex., met een piek omstreeks 16-17 jun. In Frankrijk werden eveneens vogels opgemerkt ten noorden van de reguliere gebieden, tot in Bretagne toe.

Voor de periode 1800-2005 werden in Vlaanderen in totaal 8 waarnemingen aanvaard door het BAHC, betrekking hebbend op in totaal 28 ex. Slechts in twee gevallen ging het om groepen: 7 ex. op 19 mei 1997 te Waarbeke (O) en 15 ex. op 5-8 jun 2002 te Huise (O) (Faveyts & De Smet 2007). De influx van 2007 stelt deze oude gegevens compleet in de schaduw. Het is overigens opmerkelijk dat zeven van de acht oude gegevens uit de provincies West- en Oost-Vlaanderen kwamen. De waarnemingen uit 2007 bevestigden dit overwicht voor de westelijke helft van Vlaanderen.

De influx leverde ook de nodige leuke anekdotes op. Wat te denken van de zweefvliegers die op 17 jun te Geraardsbergen plots midden in een groep van minstens 50 Vale Gieren vlogen (<http://www.vzp.be/Gieren/Gieren.htm>). Een lokale natuurliefhebber wist niet wat ie zich op de hals haalde toen hij zijn tuin openstelde voor vogelkijkers die van daaruit naar de overnachtende groep van Meerbeke konden kijken. De nationale media stortte zich eveneens gretig op het fenomeen, zeker toen Vogelbescherming Vlaanderen in Meerbeke een hoop slachtafval uitgooid in de hoop de vogels tot eten te verleiden.

Bronnen.

Faveyts W. & G. De Smet 2007. Zeldzame roofvogels in Vlaanderen. In: Leysen K., Robbrecht G., Herremans M., Faveyts W. & M. Berkvens 2007. Themanummer Roofvogels in Vlaanderen. *Natuur.oriolus*, 73 (3) 75-88.

Lilipaly S. & C. Van der Wardt 2007. Influx van Vale Gieren in België en Nederland. *Dutch Birding* 29 (4): 270-27.

Vale Gier *Gyps fulvus*. 19 jun 2007, Sinaai (0) (Foto: Joris Everaert)

Oud-Heverlee (4), Schulen, Sint-Agatha-Rode, Sint-Margriete, Viersel, Willebroek, Wintam (2), Zonhoven (7) en Zoutleeuw. Op 2 plaatsen in Vlaanderen pleisterden gedurende de ganse periode juni-juli **Grote Zilverreigers** *Casmerodius albus*. Twee ex. pendelden geregeld heen en weer tussen Ekeren-Bospolder en Antwerpen/Oorderen (B. Vogels, L. Benoy, W. Roelant e.a.) en één ex. pleisterde vanaf 3 jun te Zonhoven-Platwijers, alwaar van 10 t/m 18 jul, van 22 t/m 25 jul en op 29 jul 2 ex. werden genoteerd, van 19 t/m 22 jul en op 24 en 29 jul 3 ex. en op 26 jul zelfs 5 ex. (M. Lodewijckx). Daarnaast waren er nog waarnemingen te Harelbeke-De Gavers op 15 en 29 jul resp. 1 en 2 ex. (F. Goussaert en R. Beernaert), te Doel-Doelpolder Noord van 27 t/m 29 jul (G. Vermeersch en B. Pecceu), te Antwerpen L.O.-Blokkeerdijk op 7 jul 2 ex. (B. Deduysche), te Kalmthout-Grenspark op 14 jul (J. Elst, C. Van Asselberghs en S. Baeten) en op 27 jul (J. Pinseel en J. Jacobs), te Sint-Agatha-Rode-Grootbroek op 12 jul 4 ex. (K. Moreau), te Zoutleeuw/Helen op 11 jul (M. Van Cuyck), te Zoutleeuw-Het Vinne op 22 jul (M. Van Meeuwen), te Mol-Postel-Ronde Put van 22 t/m 31 jul, te Zonhoven-Wijvenheide op 22 jun, 8 en 22 jul resp. 1, 1 en 4 ex. (I. Vanvoorden en M. Lodewijckx), te Genk-De Maten van 22 t/m 25 jul (C. Vanderydt en R. Bertrands) en te Bocholt op 22 jul 2 ex. (H. Claes).

Zwarte Ooievaars *Ciconia nigra* werden waargenomen op 17 jun te Oplabbeek (B. Hilven en F. Thoelen), op 18 jun te Peer-Dommelvallei (L. Janssen), op 18 jun te Outgaarden-Bosdelkouter (F. Verdonck en R. Guelinckx), op 1 jul te Tienen (M. Vanderhallen) en te Brecht (E. Janssens), op 2 jul te Schaffen (F. Delbecque), op 14 jul te Bornem-Breeven (H. D'Herteveld), te Schulen-Schulensbroek (W. Mondelaers) en te Assenede-Triest 2 ex. (E. Gadeyne), op 17 jul te Brasschaat-Klein Schietveld (JNM afd. Akerland) en op 18 jul te Muizen (E. Cordon). In de periode van 1 jun t/m 20 jul werden **Ooievaars** *Ciconia ciconia* genoteerd op een 30-tal plaatsen met als hoogste aantallen 7 ex. over Maldegem op 4 jun (S. De Bruycker) en 6 ex. over Wichelen op 19 jun (R. De Keyser). Langdurig pleisterende vogels werden gezien te Berlaar van 12 t/m 30 jun (D. Obbers) en te Assebroek van 11 t/m 27 jul (E. Hermy). Mogelijke **Zwarte Ibissen** *Plegadis falcinellus* (BAHC) werden gezien te Hasselt-Universiteitslaan op 12 jul (C. Vanderydt) en te Berlare-Scheldebreeken op 4 aug (R. Van Onderbergen en A. Van Doorselaer). Van de **Lepelaar** *Platalea leucorodia* waren er 19 broedkoppels met 44 uitgevlogen jongen in de Verrebroekse Plassen te Verrebroek (G. Spanoghe e.a.). Aan de Beneden Schelde was de soort van

eind juni tot begin augustus opvallend aanwezig met maximale aantallen te Antwerpen L.O.-Blokkeerdijk van resp. 40, 45, 40 en 45 ex. op resp. 14, 17, 21 en 30 aug (B. Deduysche, W. Verschueren en W. Roelant). Naast de Beneden Schelde waren er verder nog verscheidene binnenlandwaarnemingen (met telkens vermelding van het dagmax. indien > 1ex.): Ardoeie, Boekhoute (6), Brugge (2), Doornzele (2), Evergem, Gent (7), Hamme, Hoeke (3), Houtave, Kruibeke (2), Lier, Lokeren, Oudenburg, Sint-Agatha-Rode (2), Sint-Laureins, Sint-Pieters (5), Stuivekenskerke (2), Tienen, Ursel (8), Veurne (12), Waterland-Oudeman, Willebroek (2), Wintam (3) Zandvoorde (2) en Zoutleeuw.

ZWANEN, GANZEN en EENDEN

Een **Kleine Rietgans** *Anser brachyrhynchus* die op 8 jul pleisterde op de Donkvijver te Oudenaarde werd overgebracht naar het VOC van Merelbeke (N. Geiregat). Vijf **Kolganzen** *Anser albifrons* overzomerden te Mol-Kristallijn (J. Sas e.a.). Er werden op 10 jul 694 **Grauwe Ganzen** *Anser anser* geteld in Doel-Doelpolder Noord (B. Deduysche).

Smienten *Anas penelope* waren aanwezig van 3 jun tot in augustus te Antwerpen-De Kuifeend eerst 1 koppel en later 3 ♂ + 1 ♀ (L. Benoy, J. Van Ammel en B. Vogels), van 1 tot 13 jun te Gent-Bourgoyen (B. Deduysche), van 23 jun tot en met 17 jul te Destelbergen-Damvallei 1 ♂ (M. Moors), op 5 jul te Oud-Heverlee 2 ex. (S. Horremans en M. Tomballe), op 21 jul te Stuivekenskerke-Viconiakleiputten 1 ♂ (K. Hessel) en op 30 jul te Dilsen-Stokkem (M. Opendacker). Een koppel **Pijlstaarten** *Anas acuta* met 5 juv. was aanwezig in de Uitkerkse Polders te Blankenberge op 1 jul (G. Vergauwen).

Krooneenden *Netta rufina* waren aanwezig van 2 jun tot in september te Antwerpen-De Kuifeend 1 ♂ met ook geregeld 1 ♀ (L. Benoy, B. Vogels en J. Van Ammel), op 15 jul te Zonhoven-Wijvenheide 4 ex. (M. Lodewijckx), op 29 jul te Tienen-bezinkingsputten 1 ♂ (M. Vandeput en K. Boux) en op 20 aug te Herk-de-Stad-Schulensbroek 1 ♂ (P. Peeters).

Witoogenden *Aythya nyroca* waren aanwezig van half juni tot eind augustus te Harelbeke-De Gavers 2 ex. (J. Dekyvere en F. Goussaert), op 11-12 jul te Genk-De Maten (C. Vanderydt en S. Ramaekers), op 29 jul te Wintam-Noordelijk Eiland (H. D'Hertefeldt) en op 18 aug te Antwerpen-De Kuifeend (L. Benoy en J. Van Ammel).

In de Beneden Netevallei te Lier/Duffel werden op 18 aug reeds 1.844 **Kuifeenden** *Aythya fuligula* geteld (D. Colin).

Toppers *Aythya marila* pleisterden op 6 aug te Knokke-Het Zwin (P. Martens), op 19 aug te Diepenbeek-De Maten (C. Vanderydt) en op 20 aug te Diepenbeek-Albertkanaal (S.

Ramaekers).

Brilduikers *Bucephala clangula* waren aanwezig op 24 en 30 jun, 7 jul en 31 aug te Kalmthout-Grenspark met resp. 1 ♀, 1 koppel, 2 ♀♀ en 1 ♀ (I. Vandamme en J. en H. Jacobs) en op 31 aug te Herk-de-Stad-Schulensbroek 1 ♂ (J. Cuppens).

ROOFVOGELS

Zwarte Wouwen *Milvus migrans* werden waargenomen op 19 jun te Kaprijke (W. Hamelinck), op 23 jun te Huldenberg (F. Fluyt), op 25 jun te Pepingen (M. Tresignie), op 28 jun te Mechelen (C. De Schepper), op 3 jul te Schaffen (L. Vervoort), op 12 jul te Antwerpen-L.O. (W. Verschueren), op 28 jul te Waasmunster (P. Van Dorselaer), op 25 jun en op 29 en 31 jul te Verrebroek (J. Devos en B. Deduysche) en op 31 jul te Gent (H. Verstraete). In het Beneden Schelde-gebied overzomerden twee vogels (INBO).

Waarnemingen van **Rode Wouwen** *Milvus milvus* vonden plaats op 10 jul te Gent (G. Spanoghe en B. Cottele), op 25 jul te Kalmthout (G. Vermeersch), op 1 aug te Lommel (NP Noord-Limburg), op 1 aug te Brugge (W. Jans), op 2 aug te Turnhout (K. Driesen), op 5 aug te Vurste (M. Reygaert), op 6 aug te Tienen 1 juv. (M. Vandeput, K. Boux en F. Verdonck), op 12 aug te Gruitrode (D. Damiaens), op 19 aug te Kruibeke (J. Colman, E. Van Bogaert en P. Geerts) en op 30 aug te Neerpelt (H. Claes).

Op 5 jun werd een adulte **Zeearend**

Haliaeetus albicilla (BAHC) waargenomen te Bornem (H. Mees).

Vanaf half juni tot begin juli vond een nooit eerder geziene influx van **Vale Gieren** *Gyps fulvus* (BAHC) plaats in Vlaanderen. Deze influx wordt beschreven in een apart luik in dit overzicht.

Slangenarenden *Circaetus gallicus* (BAHC) werden waargenomen op 15 jun te Neerpelt (P. Vangerven), op 19 jun te Tessenderlo (F. Van De Meutter) en op 23 jun te Neerpelt (H. Claes). Op 22 aug was er een mogelijke waarneming van 2 vogels te Kinrooi (M. Opendacker).

Zomerse **Blauwe Kiekendieven** *Circus cyaneus* werden gezien op 16 jun te Lommel 1 ♂ (L. Peeters en E. Vaes) en te Kasterlee 1 ♂ (H. Berghmans), op 18 jul een "ringtail" te Ursel (J. Versiggel), op 22 jul te Lommel 1 ♂ (NP Noord-Limburg), op 27 jul te Outgaarden 1 ♂ (G. Verbeylen en I. Lewylle) en op 28 jul telkens dezelfde vogel te Verrebroek, Doel en Kieldrecht (B. Pecceu en B. Deduysche). In Vlaams-Brabant waren er verschillende waarnemingen ten gevolge van een geslaagd broedgeval (3 juvenielen) net over de taalgrenzen in Wallonië (F. Verdonck en R. Guelinckx).

Er raakte slechts één zomerwaarneming van **Grauwe Kiekendief** *Circus pygargus* bekend: op 1 jul 1 2KJ te Erps (A. Smets).

Op 19 jun werd een **Steppekiekendief** *Circus macrourus* (BAHC) waargenomen te Mortsels (S. Baeten) en op 8 aug trok een adult ♂ naar ZW te Koksijde (D. D'Hert).

Op 14 juli werd een immature

Schreeuwarend *Aquila pomarina* (BAHC) waargenomen te Zwijndrecht (W. Faveyts en K. Wettinck). Mogelijk dezelfde vogel werd op 9 juli als **Bastaardarend/Schreeuwarend** *Aquila clanga/pomarina* gemeld te Hoevenen (B. Vogels).

Een **grote arend** *Aquila species* (BAHC) werd op 27 aug waargenomen te Heist-op-den-Berg (W. Van Assche).

Een immature **Steppearend** *Aquila nipalensis* (BAHC) vloog op 5 juni richting N over Zolder-Terlaemen (G. Beckers).

Een donkere fase **Dwergarend** *Hieraaetus pennatus* (BAHC) werd op 17 jun gezien te Boechout (D. Colin).

Visarenden *Pandion haliaetus* werden in de periode juni-10 juli gezien op 4 jun te Daknam (P. Durinck) en op 7 en 9 jul te Oud-Heverlee (J. Rutten, W. Maes, W. Desmet e.a.).

Een zeer ongewone zomerwaarneming van een **Smelleken** *Falco columbarius* vond plaats op 30 jul te Elen (M. Opendacker).

Op 22 aug werden niet minder dan 18 **Torenavalken** *Falco tinnunculus* waargenomen te Uitkerke-Uitkerkse Polders (N. Endriatis).

Op 17 aug werd een van riempjes voorziene en dus uit gevangenschap ontsnapte **Sakervalk** *Falco cherrug* (of tenminste een grote valk met kenmerken van deze soort) waargenomen te Sint-Joris-Winge (R. Guelinckx).

Waarnemingen van **Slechtvalken** *Falco peregrinus* in de periode juni – juli werden

Meerkoet *Fulica atra*. Kleurafwijking. 15 aug 2007, Wachtebeke-Puyenbroeck (0)
(Foto: Chris Coeckelbergh)

doorgegeven van minstens 31 plaatsen, maar dit geeft zeker een te zwak beeld. De Vlaamse broedpopulatie doet het immers nog steeds voortreffelijk met in totaal 31 bezette territoria in 2007, waarvan 26 broedende paren (25 daarvan waren succesvol, met in totaal 62 uitgevlogen jongen) (med. G. Robbrecht).

HOENDERS, RALACHTIGEN en KRAANVOGELS

Kwartels *Coturnix coturnix* waren op vele "klassieke" plaatsen goed vertegenwoordigd

met o.a. 12 zangposten te Sint-Denijs (D. Derdeyn), 9 te Woumen-Rhillebroeken (W. Debruyne), 8 te Herk-de-Stad-Schulensbroek (med. K. Leysen), 7 te Relegem/Asse-Kruiskouter (M. Janssens) en 5 te Wuustwezel-Wezelse Heide (D. Symens). **Porseleinhoenen** *Porzana porzana* werden genoteerd op 8 jul te Elverdinge-Galgebossen 2 ex. (G. Quaghebeur), op 17 jul te Kalmthout-Grenspark (H. Jacobs en J. Jordaens), op 22 jul te Wintam-Noordelijk Eiland (C. Coeckelbergh), van 23 jul tot in augustus te Lier-Anderstad 1 ex. met aldaar 3 ex. op 23 jul en 2 ex. op 27 jul (D. Colin, J. Tafforeau en W. Van Assche, A. Willemsen, K. Van Asten e.a.) en van 29 t/m 31 jul te Wintam-Noordelijk Eiland (J. Reyniers). Een **Kleinst waterhoen** *Porzana pusilla* (BAHC) werd gezien op 15 jul te Wintam-Noordelijk Eiland (R. De Boom). Een **Kwartelkoning** *Crex crex* was van 16 t/m 21 jul aanwezig te Roeselare (P. Becuwe, T. Vandeische en M. Demeulemeester). Een **Kraanvogel** *Grus grus* werd op 15 jul waargenomen vanaf de E40 ter hoogte van Oostkamp (K. Delva) en 14 ex. vlogen op 21 aug naar ZW over Bossuit (A. Dejagere).

STELTLOPERS

Steltkluten *Himantopus himantopus* werden genoteerd te Lochristi op 2 jun (L. De Munck), te Uitkerke-Uitkerkse Polders van 5 tot 18 jun 1 ♀, met aldaar van 16 tot 18 jun ook 1 ♂ (J. Buckens, D. Wybo, H. Verstraete, W. Dias en R. Deloof) en te Haringe-Heidebeek op 27 jun (G. Quaghebeur). Een broedgeval werd opgetekend te Veurne-decantatiebekkens (N. Roothaert en H. Tyteca).

Kwartel *Coturnix coturnix*. 11 jun 2007, Gingelom (L) (Foto: Rudi Petitjean)

Kwartel *Coturnix coturnix*. 11 jun 2007, Gingelom (L) (Foto: Rudi Petitjean)

Er waren in Vlaanderen twee meldingen van **Griël** *Burhinus oediacnemus* (BAHC) en dit op 17-18 jul te Doornzele-Kluizendokken (D. Bosman e.a.) en op 20 jul te Mannekesvere langs de E40 (D. De Groote).

Een **Zilverplevier** *Pluvialis squatarola* werd gezien op 28 jun te Doel-Schor Oude Doel (S. Baeten en W. De Rouck).

Op 12 jun pleisterde een **Kleine Strandloper** *Calidris minuta* te Gent-Bourgoyen (G. Spanoghe).

In de Uitkerkse Polders werd een **Poelruiter** *Tringa stagnatilis* (BAHC) waargenomen van 2 tot 16 jun aan kijkhut de Grutto met een tweede ex. vanaf 5 jun (T. Goethals, K. Dekeyser, J. Buckens, H. Verstraete, D. Wybo e.a.); van 30 jun tot 18 jul verbleef aldaar terug een ex., ditmaal aan de 'Woonwijkplas' (K. Hessel, G. Vergauwen, J. Buckens, B. Cottele, W. Vansteelandt e.a.).

MEEUWEN en STERNS

In de periode juni-juli-augustus werden in de provincies Vlaams-Brabant en Limburg

Zwartkopmeeuwen *Larus melanocephalus* genoteerd op volgende plaatsen (met telkens vermelding van het dagmax. indien > 1 ex.): Lommel (15), Overpelt (2), Relegem en Zemst (2).

Een **Dwergmeeuw** *Larus minutus* werd nog op 12 jun waargenomen op de Maatheide te Lommel (L. Peeters).

Op de slaappleaats aan de Grote Zandput te Mol werden hoge aantallen **Kleine Mantelmeeuwen** *Larus fuscus* geteld met resp. 248 ex. en 372 ex. op 17 en 21 jun (L. Peeters).

Geelpootmeeuwen *Larus michahellis* werden in de periode juni-juli genoteerd op de volgende plaatsen (met telkens vermelding van het dagmax. indien > 1 ex.): Aalter, Brecht, De Panne, Diepenbeek, Dilsen-Stokem (meerdere), Drongen (2), Evergem, Gent, Harelbeke, Kinrooi (enkele 10-tallen), Lier, Mechelen en Moen.

Pontische Meeuwen *Larus cachinnans* zaten op 12 jun op de Kraenepoel te Aalter (J. Versigghel) en van 6 tot 17 jun en van 26 jun

Grote Burgemeester *Larus hyperboreus*. 1ste-zomer. 27 aug 2007, Kinrooi (L) (Foto: Steven Vangompel)

Buidelmees *Remiz pendulinus*. ad. ♂. 13 jun 2007, Zeebrugge (W) (Foto: Johan Buckens)

tot in augustus te Drongen (G. Spanoghe). Een eerste zomer **Grote Burgemeester** *Larus hyperboreus* pleisterde op 26-27 aug te Kinrooi-Houbenhof (M. Opendacker, G. Beckers, J. Smeets e.a.).

Op 20 aug pleisterden 3 **Grote Mantelmeeuwen** *Larus marinus* te Dilsen-Stokkem (M. Opendacker). Te Kinrooi werd van 7 tot 27 aug regelmatig een adulte vogel waargenomen en op 16 en 24 aug werden daar telkens 2 ex. genoteerd (M. Opendacker).

Telkens één **Reuzenster** *Sterna caspia* (BAHC) werd waargenomen te Zeebrugge op 1 jun (S. Feys) en te Gent op 23 jun (M. Vangansbeke).

Op 4 jun werden minstens 3 **Dougalls sterns** *Sterna dougallii* (BAHC) gezien op het sterneneiland te Heist, waarna aldaar tot en met 29 jun in totaal niet minder dan 9 verschillende exemplaren werden opgemerkt, wat kon worden vastgesteld door het aflezen van ringcombinaties (W. Courtens).

Op 12 jun was een **Noordse Stern** *Sterna paradisaea* aanwezig te Mol-Rauw (L. Peeters).

Dwergsterns *Sterna albifrons* werden waargenomen te Harelbeke op 28 jun (F. Doyen), te Wintam-Noordelijk Eiland op 12 jun 2 ex. (B. en K. De Keersmaecker), te Mol-Grote Zandput op 22 jun (Ph. Van Audenhove), te Genk op 19 jun 2 ex. (C. Vanderydt), te Kinrooi op 23 jun 2 ex. (M. Opendacker) en te Dilsen-Stokkem op 7 jul (M. Opendacker).

OVERIGE NIET-ZANGVOGELS

Een verzwakte **Kuifkoekoek** *Clamator glandarius* (BAHC) werd op 29 jul opgeraapt te Westvleteren en stierf 's nachts in het VOC te Beernem (med. Kenny Hessel).

Een wellicht ontsnapte **Oehoe** *Bubo bubo* was van 12 tot en met 27 aug aanwezig te Veerle-Heide Blauberg (H. Berghmans).

Velduilen *Asio flammeus* werden waargenomen op 6 aug te Vlissegem-Bunkerweiden (W. Pauwels), 24 aug te Bredene-D'Heye (W. Vercruyssen en W. Van Gompel) en op 30 aug trok 1 ex. naar ZW over Lombardsijde-Militair Domein (J. Demey).

Er waren 8 broedgevallen van **Bijeneter** *Merops apiaster* te Lochristi in 2 kleine kolonies van 5 koppels en 3 koppels (G. Spanoghe e.a.). Te Wachtebeke-Provinciaal Domein Puyenbroek werden af en toe 1 à 2 ex. gezien in juni-juli (P. Vervaeke). Daarnaast waren er waarnemingen op 21 jun te Heist-Kleiputten (W. Vercruyssen) en op 18 jul te Doornzele-Kluizendok (G. Spanoghe). Een **Hop** *Upupa epops* was aanwezig van 2 t/m 23 jun te Helchteren-Militair Domein (A. Geuens, G. Beckers, P. Schuurmans en C. Vanderydt).

Buiten de Brabantse bossen werden waarnemingen van **Middelste Bonte Spechten** *Dendrocopos medius* ontvangen van 2 ad. en 1 juv. op 18 jun te Schelderode-Harentbeekbos (N. Huys) en 1 ex. op 11 jul te De Panne-Cabourgduinen (R. Billiau), op 15 jul te Lille-Grootenhout (P. De Cnodder), op 25 jul te Lommel-Bos (H. Claes) en op 31 jul te Schelderode-Harentbeekbos (N. Huys).

ZANGVOGELS

Zomerse waarnemingen van **Roodkeelpieper** *Anthus cervinus* zijn schaars. Op 21 aug was er een overtrekkend ex te Lier-Anderstad (D. Colin en J. Celis).

Voor het 3de opeenvolgende jaar was er een gemengd broedgeval van een ♂ **Rouwkwikstaart** *Motacilla alba yarrellii* met

Grauwe Klauwier *Lanius collurio*. ♂. 28 jul 2007, Kanne (L) (Foto: Rudi Petitjean)

een ♀ Witte Kwikstaart *M. a. alba* te Brecht-Groot Schietveld (J. De Ridder, J. Elst en D. en P. Symens) en op 4 jun pleisterde 1 ♀ te Verrebroek-Drydijk (K. Hessel en G. Spanoghe).

Een **Noordse Nachtegaal** *Luscinia luscinia* (BAHC) werd geringd op 25 aug te Koksijde-Doornpanne (D. D'Hert).

Eveneens op 25 aug werd een eerstejaars **Perzische Roodborst** *Irania guttularis* (BAHC) geringd te Sint-Laureins (E. Colpaert, P. Schollaert, P. Dhaluin, D. Camerlinck, K. en R. Janssens e.a.), wat meteen de 1ste Belgische waarneming van deze soort betrof. Een korte bijdrage incl. foto's van deze ringvangst werd reeds gepubliceerd in *Natuur.oriolus* 73(4): 143.

Cetti's Zanger *Cettia cetti* lijkt de laatste jaren bezig aan een 'boom' en de volgende waarnemingen in juni-juli zijn dan ook slechts een greep uit het effectief aantal gedurende deze periode. Zo waren er zangposten (telkens 1 tenzij anders vermeld) te De Panne-De Westhoek, Gent-Bourgoyen, Heurne-Dal, Kallo/Melsele-Groot Rietveld (2), Lier-Anderstad, Moerbeke-Pereboomsgatkreek, Ninove-Linkeroever Venebroeken, Olsene-Neerhoek, Roksem-Hoge Dijken, Sint-Laureins-Blokkreek en Vrouwkeshoekkreek, Willebroek-Blaasveldbroek (3) en Broek De Naeyer (3) en Zeebrugge-Achterhaven (11).

Graszangers *Cisticola juncidis* deden het ook weer goed met waarnemingen in juni-juli-augustus op de volgende plaatsen (telkenmale 1 tenzij anders vermeld): Adinkerke-

Kromfortstraat, Antwerpen L.O.-Blokkeerdijk, Bredene-D'Heye, Berlare-Scheldebreeken (4), Bredene-Merelstraat en Polder, De Haan-Duinbossen, De Panne-De Westhoek, Doel-Paardeschor en Schor Oude Doel, Doornzele-Kluizendok (5), Drongen-Hoge Laken, Heist-Baai van Heist, Kleiputten en Sashul, Kachtem-Rhodesgoed, Kalken-Kalkense Meersen, Klemskerke-Weiden Noordede, Knokke-Dievengatkreek, Koksijde-De Zelte, Meetkerke-Lage Moeren, Nieuwpoort-Ijzermonding (4) en Labuerhoek, Oostduinkerke-Houtsaegerduinen en Zeebermduinen, Raversijde-Domein Prins Karel, Stuivekenskerke-Viconiakleiputten (3), Tienen-Bezinkingsputten, Uitkerke-Uitkerkse Polders (4), Verrebroek-Verrebroekse Plassen (6), Woumen-De Blankaart (2), Zandvoorde-Industrieterrein en Zeebrugge-Achterhaven (20).

Veldwaarnemingen van **Snorren** *Locustella luscinioides* waren er nog op 13 jun en 8 jul te Zonhoven-Wijvenheide (M. Lodewyck), op 13 jun te Neerpelt-Het Hageven (H. Claes), op 17 jun en 22 jul te Genk-Het Wik (J. Mertens, W. D'Haeseleer, B. De Bruyn, J. Meulemans en P. Gabriëls) en op 21 jul te Lier-Beneden Netevallei (D. Colin).

Een **Veldrietzanger** *Acrocephalus agricola* (BAHC) werd op 12 jun ontdekt te Heist-Kleiputten (P. Adriaens, W. Verccruysse, D. Verbelen en J. Buckens).

Grote Karekieten *Acrocephalus arundinaceus* zongen nog te Lille-Grootenhout op 1 jun (P. De Cnodder en T. Goossens) en te Kallo/Melsele-Groot Rietveld op 19 jun (B. Piot, J. De Vos en G. Van den Heuvel).

Juli- en augustus-waarnemingen van **Orpheusspottvogels** *Hippolais polyglotta* werden verricht op 7 jul te Ekeren-Bospolder (B. Vogels), op 22 jul te Oostduinkerke (W. Verccruysse, W. Van Landuyt en W. Van Gompel) alwaar ook reeds genoteerd op 22 jun (W. Verccruysse), op 22 jul te Ingoogem ringvangst (M. Lauwaerts) en op 23 aug te Lier-Anderstad (D. Colin).

Roodkopklauwier *Lanius senator*. ♀. 10 jul 2007, Lummen (L) (Foto: Steven Vangompel)

Buidelmezen *Remiz pendulinus* werden gezien op 13 jun te Zeebrugge (J. Buckens), op 8 jul te Herk-de-Stad-Schulensbroek (E. Schorpion) en op 25 jul te Lier-Anderstad (D. Colin).

Zomerwaarnemingen van **Grauwe Klauwieren** *Lanius collurio* vonden plaats op 11 jun te Heist-Kleiputten 1 ♀ (K. Marechal), op 17 jun te Genk-Bokrijk 1 ♀ (J. Mertens), op 1 jul te Tienen-bezinkingsputten 1 ♂ (M. Vandeput, K. Boux en R. Guelinckx) en op 28 jul te Kanne 1 ♂ (R. Petitjean).

Een ♀ **Roodkopklauwier** *Lanius senator* (BAHC) werd op 10 jul ontdekt in de Vallei van de Zwarte Beek te Lummen (R. Vandergrasen en S. Vangompel).

Een overvliegend koppel **Raven** *Corvus corax* (BAHC) werd op 3 jun waargenomen aan de bezinkingsputten te Tienen (P. Smets).

Er waren heel wat zomerse waarnemingen van **Sijzen** *Carduelis spinus*: op 13 jun te Helchteren (G. Beckers), op 14 jun te Koksijde (W. Verccruysse), op 17 jun te Lommel-Kristallijn 2 ex. (L. Peeters), op 21 jun te Heist-Kleiputten (W. Verccruysse), op 27 jun te Essen-Grenspark 2 ex. (J. Elst), op 6 en 14 jul te Tongeren (E. Colson), op 18 aug te Brecht-Groot Schietveld 2 ex. (D. en P. Symens) en op 26 aug te Bornem (H. Mees, J. Reyniers).

Barmsijzen *Carduelis flammea* werden opgemerkt op 21 jun te Mortsel (S. Baeten), op 1 jul te Helchteren 1 ♂ (M. Herremans) en op 22 en 23 jul te Mechelen resp. 7 à 8 en 3 ex. (W. Beullens).

Een ♂ **Roodmus** *Carpodacus erythrinus* (BAHC) werd op 12 jun ontdekt aan de Kleiputten te Heist (D. De Grootte en S. Feys).

ZEKERE en MOGELIJKE ONTSNAPTE en/of VERWILDERDE SOORTEN HYBRIDEN KLEURAFWIJINGEN

Zie www.natuurpunt.be/oriolus